

БАТЬКІВЩИНА

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ТИЖНЕВИК
ТАБОР 10. II. 1946 РІМІНІ
ЧИСЛО: 5(18)
РІК II.

Дорога до Великої Любови

"Як є один тільки Бог на небі, так і на землі одну тільки маємо Батьківщину, й немає ніде на світі другої України, немає другого Дніпра. Її честь, її право, її добро й світле майбутнє мають бути для нас дорожчі від життя"... - ось слова невідомого автора, які зясовують найістотніші правди, найістотніші заложення нашого життя - буття тут на землі. Слова, які не є пустим перемелюванням вітром підбитих програмових партійних тверджень, але слова, які були дорожчою українською кров'ю вписані на прапорі боротьби, які були ясною, провідною зіркою соткам тисяч українського народу, слова, за які не одна сотня тисяч українських сердець віддали свою останню краплю крові.

"Дійсне українство не в тому, що хтось по батькові чи матері української крові, але в тім головно, що людина із широго серця працює для добра українського народу", - каже інший невідомий автор у статті п.н. - "Хто правдивий українець?" Ніхто не може жадати своїх прав українця лише на основі свого народження, чи українського походження. Найбільші вороги українського народу, які всі свої сили і любов віддали чужим народам, чи чужим імперіалізмам, які галапасили на українському тілі. Кочубей і Іскри в нас унікають! Наші права українця обумовляються людицею нашою працею, яку ми вложили і вкладаємо у творчість нашого народу, обумовляються нашою любов'ю і посвятою Україні.

Не у всіх часах нація вимагає однакових жертв і зусиль від своїх дітей. Є моменти, коли приваженість до народу - нації дає права, які рівноважать обов'язки - жертви. Це моменти могутнього державного - творчого існування "оформлення нації". Таким були часи нашої княжої Київської чи Галицької - волинської держави, чи хочби навіть часи Козацької держави. Але і бувають моменти, які не дають жадних прав, вимагають лише на "більш" обов'язків - жертв від своїх членів. Такими були моменти в часи боротьби народу за волю, за незалежність. Таким моментом є перманентна революційна

боротьба українського народу на протязі останніх кількох десятиків літ - боротьба за своє самоіснування, за право бути самим господарем у своїй хаті. Така боротьба - жорстока і кривава. Вона з'їдає маси жертв, вимагає найбільшої любови до Батьківщини, тої любови, що каже життя своє віддати для України.

Помиляється той, хто думає, що є любов без чинів, без посвяти й без жертв. Так само, як і пасивне страждання не дає викуплення.

Любов - це могутня сила, "сила, що збиває й оживляє, що гоїть і розриває, що будує і руйнує, що дає людині щастя, або чашу горіччя.... вона.... оживляє серця людські, підносить їх із багнати життя до висоти вічного щастя. Скрізь її найдете: вона й при матері, що покинула над колискою своєї дитини, вона й у серцях двох молодих людей, що збираються жити разом у подружжі й ціле життя з посвятою сповняти тяжкий обов'язок виховувати дітей.... вона і на полі бою при раненому воякові, що з усмішкою нїземського щасття віддає своє життя за вітчизну", - каже той же невідомий автор.

Але, по словах євангеліста Іоана, "більшої від тієї любови ніхто не має, як хто душу свою положить за друзів своїх". Ця любов найсильніша, найгаращіша і Батьківщині, і Богові на землі. Це рідким явищем вона серед українського народу особливо в часи останніх літ найбільшого скупчення всіх життєвих сил нації в боротьбі з наїзником за свою самостійну Соборну Українську Державу. Цю любов, за словами Федора Дудка, можна порівняти до "маленького діаманту, обточеного амстердамськими майстрами, які в тисячу разів цінніший, ніж купи блискучих самоцвітів на базарних будках".

Одним з таких "маленьких діамантів", це слава постає нашої революційної боротьби сл.п. Ольга Басарабова, якої любов до Батьківщини і друзів - борців була сильніша й дужча, як ворожі катування, що не зламали її сил і не примусили до зради друзів. Вона не лякалася смерті мученика - героя смерті, 22 річниця якої минає 12 лютого цього року. Вона відійшла, її не стало, але заповіт її, виписаний її

власною кров'ю на мурах лавівських Бригідок: "Мене замучили - пімстїть!" - залишився нам ще досі невиконаний і кличе нас, зове на змагання в любові і пошані для рідного краю.

Тіла можна вбити, можна людей замикати до в'язниць, висилати на заслання, знущатися над ними, мучити їх по таборах і казематах, стріляти чи ві-

шати, але духа й любови до рідного краю - не вбити, не старти з лиця землі.

"Палених дум не змогти залізу,
Ні мрій, ні вольних поривів мечем!" +)

А де горить подумання любов до вітчизни - там не встоїться ніяка ворожа сила!

+) Богдан Кравців.

Т. Модест Вільхур праці

Дуже тяжкою та складною є життєва дорога людини, бо життя не тільки потрібно розуміти, але його потрібно і правильно побудувати. Все своє життя людина веде вперту, жорстоку боротьбу за своє існування. І лише в боротьбі та в творчій невпинній праці людина гартує свою волю, виявляє свої здібності, продовжує та виробує своє наслідне покоління. Правильне життя залежить від багатьох чинників, з яких основним чинником є праця. Праця не тільки перетворює творчий дух людини в конкретне діло, але вона творить здоровий організм суспільності та веде ту суспільність до здійснення найвищих національних ідей. Великий український письменник Іван Франко в своїх творах підкреслював, що одним з головних шляхів визволення української нації спід вікового поневолення є праця:

"Ми знаєм те, що там далеко десь у світі,
Котрий ми кинули для праці, поту "мук,
За нами сльози льють мами, жінки і діти,
Що други й недруги, гнівнії та сердиті,
І нас, і намір наш, і діло те клінуть..."

Цими прекрасними словами І. Франко підкреслює значіння праці в визвольній боротьбі, в творчості національної ідеї. Отже без щоденної розумово - корисної праці, без пролиття свого власного трудового поту людина не є вартісна. Але, крім багатьох інших елементів гармонічності праці, одним із таких елементів складників є її культура. Не можна вважати людину культурною, коли у неї буде відсутність культури праці, культурної її організації, бо культура праці є одна з шляхетних якостей людини, яка характеризує її, як розумне створіння. Людина може мати досить високий рівень знання, бути високоосвіченою, але відсутність загальної культури, а особливо культури праці, зводить нанівець її вагу, як особі. Працювати і культурно - творчо працювати, не потураючи ледарству, це є і буде завжди одним з мірділ вартості кожної людини.

Кожна праця повинна таїти в собі конкретну кінцеву мету, конкретний її результат та ціле стремління, а не лише просте механічне виконання процесів праці. Ясно, що культура праці може бути лише тільки тоді, коли людина почуває свідомо своїм обов'язком виконати якнайліпше та довести до кінця доручене їй діло, маючи до виконання бажання без припусу та пошукування. Праця спрямовується в кожнім випадкові не лише для задоволення своїх матеріальних, тваринних потреб. В першу чергу вона мусить бути корисна для загалу того сере-

довища і тієї громади, серед якої живе людина. Прямуючи до своєї мети, кожна людина мусить мати тверду волю, гартуючи її в своєму щоденному житті. Крок за кроком, вперто і незломно, з міцним ідейним духом і з непохитною вірою в правоту свого діла, мусить людина виконувати найрізноманітнішу доручену їй, щоденну працю. Раз і назавжди потрібно відкинути від себе та позбутися того уявлення, що я є ріджений творити великі діла. Необхідно пам'ятати, що великі діла складаються з малих, з дрібниць. Ретельність виконання найменших дрібницьок в своєму повсякденному житті в сумі своїй дає і великі діла. Та і малі діла, дрібнички, мусимо в першу чергу виконувати охайно. Це вимагає культура праці. Людина, яка є в своєму власному житті взагалі неохайна, проявляє свою неохайність і в праці. Неохайність зводить людину до ступені найнижчих створінь.

Чеснота - це один з самих важливих показників шляхетності людини. Але чеснота є також показник і культури праці. Ніякого морального задоволення не дає людині нечесна праця. Нечесні шляхи праці ведуть до моральної розпущеності, згублення сорому, совісті та викликають відсторонені презирство. Нечесність людини порушує всі догми найвищого гуманізму.

Крім чесноти, культура праці вимагає точності. Цю засаду не треба відмежовувати від праці. Точність не тільки надає праці культурні чинники, але вона формує силу волі та контролює внутрішній дух людини.

Культура праці вимагає також добросовісності та працелюбства. Людина, яка боїться праці, зневажає та уникає її, є лише ледарем, який гальмує життя громади. Кожну корисну чесну працю необхідно любити. Тільки та людина має право на повагу та пошану, котра не живе шляхом паразитизму за рахунок інших. З кожної праці людина завжди набирає більше досвіду, практики та знання. Набувати культури, розвиватися культурно, культурно працювати та культурно розважатися по праці, - це є обов'язок не тільки самих до себе, але і до нашої нації, до нашого народу.

Ми мусимо пам'ятати, що наше майбутнє перебування на чужині не є оптимістичне. Дуже тяжкі і тернисті життєві шляхи лежать перед нами. Не одного воно будуть заламувати духово, але ми мусимо тепер заздалегідь до цього приготуватися, гартувати в праці волю та довести, що ми є нація, яка гідна свого існування, своїх національних ідей та пошани. Лише в творчій, культурній праці та в міцній єдності ми переборемо найтяжчі барикади нашого життя на чужині.

Дніпрові пороги

Лоцманська наука на порогах вивчалася без будьяких учбових закладів та підручників. Все те уважалося лоцманами за непотрібне, ще й тому, що майже кожного року, протягом зими та весняної повіді, в багатьох місцях порожистої частини Дніпра, силою вод підняті коси та різні загребі переносилися з місця на місце, а через те змінювався і головний фарватер ріки. Перш ніж розпочати навігаційну працю, його слід було наново вивчати.

Отже, працюючи на порогах, лоцмани не послабляли і свого домагання про скасування їх обов'язку і створення умов праці за згодою з купцями - промисловцями. Але справа ця все обговорювалася різни-

ми міністерськими комісіями і безкінцево відволікалася.

А до цього це вплинула вразлива подія. Року 1874 оголошено царський закон, за силою якого всі без винятку громадяни держави мусіли обов'язково відбувати військову службу. Як відомо, превілегована верства населення обов'язків військової служби до цього не несла.

Торкнувся цей закон і лоцманського населення, працюючого на порогах. Лоцмани не стерпіли порушення питання перед міністерством шляхів й самим царем, нарікаючи на зламання умови з царицею Катериною II в тім, що лоцмани та їх нащадки, працюючи на

порогах, від військової служби звільняються. Коли ж ця їх справа не мала успіху, вони висунули погрозу кинути працю на порогах, якщо їх синів братимуть у "солдати". І цар мусів ламати свій закон обмеженням щодо лоцманів, яких сини мусили бути звільнені від обов'язків військової служби.

Але не скасовано лоцманського бов'язку на порогах Дніпра, що полягав у переправі через них транспортів різного краму. Навпаки, його ще поширено стегненням лоцманами за засоренням фарвартера ріки силою вод. І скрізь, в разі появи загрози явищ, вони мусили усувати їх працю.

Згодом, щоб зміцнити лоцманську працю на порогах, царський уряд запропонував лоцманам присягу такого змісту: "Я, лоцман Дніпрових порогів, присягаюсь Всемогутнім Богом перед святим його Євангелієм і Животворчим Хрестом в тім, що бажаю і за Божою допомогою буду переводити працю на порогах правдиво, з чистою совістю й не припускати ніяких ухилив від неї. Ще присягаюсь, що доручений мені для переправи через пороги різний транспорт краму буду берегти аж до кінця свого життя.

Якщо ж вживатиму своєї дії протилежно цієї присяги, то віддам себе в нинішнім житті на карний присуд, а в майбутньому - відповіді перед Всемогутнім Богом на страшному суді його. В ствердження цієї моєї присяги цілую Слова і Хрест Спасителя мого. Амінь".

Керувалися лоцмани своєю лоцманською управою за вибором споміж себе відкритими голосами, що складалася з отамана, писаря та скарбника. З метою контролю над діями лоцманів, міністерство шляхів призначало свого урядовця за фактом інженера водних шляхів і іменувало його "начальником Дніпровських лоцманів".

У таких умовах праці на порогах (1785-1922 рр.) у лоцманів перебувало 17 отаманів. Мусій Пізотрак - перший та Константин Большак - останній. Протягом цього часу через Дніпрові пороги лоцмани переправляли такий транспорт: 1. Парові судна - пароплави різного розміру, що назавжди йшли за пороги для праці на вільній воді - Запоріжжя - Херсон - Чорне море. 2. Непарові судна: а) Люзи. Це незграбні судна, розміром 28 сажнів х 28 аршин. Вантажилися вони крамом: ободами та шпичками для возів, дерев'яними ваганями, лопатами та іншими подібними виробами. б) Бранки, що будувалися у місті Брянську (Росія) й тому мають свою назву. Їх розмір 16 сажнів х 16 аршин. Вантажилися віровчаними виробами, чавунними казна-

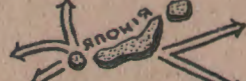
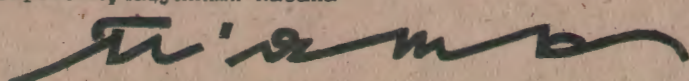
ми й різним посудом з стекла, фаянсу і крешталю. в) Гончаки (гінкі судна) розміром 30 сажнів х 15 аршин. Вантажилися дьогтем та смолою у діжках, дубовими плескуватими прикоринами, а зразок залізничних шпал, дерев'яним вугіллям та березовим лісоматеріалом на різне господарське приладдя - дила тощо. г) Берлини - судна розміром 18 сажнів х 12 аршин, що вантажилися бараболю та цибулею. д) Картоплянки, розміром 7 сажнів х 7 аршин, що в більшості вантажилися бараболю або гончарними виробами. А то разом тим й іншим.

Всі ці непарові судна направляються на певні через пороги шляхи великими ручними веслами та стерном, зробленим з грубої деревини, в залежності від величини судна. Коло кожного весла на більших суднах працює по два робітники, а коло стерна - 40 - 50 робітників. А на менших - у міру потреби. За допомогою цих приладь лоцмани і направляють судно на той фарвартер ріки, що веде на шляхи через пороги.

Крім цього, лоцмани направляють через пороги і плоти. Пліт в'яжеться з грубого дерева у такому вигляді, як зрубано його у лісі, розміром 72 х 6 саж., або 36 х 12 саж. А його навантаження такими ж деревинами залежить від ходової води в порогах - 25 сент. - 1 метер. Повний пліт складається з трьох частин, зв'язаних одна до одної віровчаними кільцями так, щоб під час сплаву він міг гнутися в усі боки, викручуючись поміж окремими каменями та островами, чи скелями протягом всієї порожистої частини Дніпра. Спереду і ззаду пліта приробляється по дві - три бабайки (подібні до весла), зроблених з трьох саж. грубої деревини, половина яких у воді, а половина на пліті. Ними робітники гребуть, і голова пліта повертається, пліт вигинається й потрапляє куди слід. На кожному пліті є лоцмани і 20 - 30 робітників. Привал суден і плітів робиться за допомогою довгої та товстої віровчаної линви, а другий її кінець прив'язується до задньої голови пліта, чи до керми судна. Дубом (подібність човна) везуть у ріку від транспорту якоря кидають у воду, і він спиняється.

У надзвичайно велику весняну повідь, що трапляється пересічно раз на десять років, ніякий транспорт через пороги не переправляється. Тоді в порогах бешкетує такої сили розгул вод, що судна, чи плоти, шматують на куски. І привалити транспорту не можна. Рвуться всякі линви, ламаються якорі, або транспорт розривається.

д. б.

ІСТОРІЧНИХ ТАЄМНИЦЬ.

III.

Чому Гітлер не зайняв Іспанії, щоб замкнути Середземне море для альянтів?

Те, що Гітлер не зайняв Іспанії і не опанував Гібральтару, а тим самим не замкнув 1940 чи 1941 р. Середземного моря, для альянтів є нероз'ясненою таємницею. У світлі пізніших випадків це було головною, якщо не найбільшою катастрофальною, помилкою Гітлера. Зовсім певно він не натрапив би був на якийсь проважний спротив Іспанії, а Гібральтар теж не був у стані витримати атаки з суші і повітря. Кошти переведення цієї операції були б дуже малі, зате користь мала бути дуже велика. Якщо б Гібральтар опинився б був у німецьких руках, остров Малта мусів би теж упасті і британська флота не мала б доступу до Середземного моря, а тоді б ціла північна Африка не встояла б проти італійсько - німецьких армій. Італія зміцнилася б була тоді у великій мірі, оліва з Близького Сходу стала б доступною для німецьких моторів, англо - американська висадка в 1942 р. була б неможливою.

Яке може бути висноження, що Гітлер не зробив цього так природно і логічно потягнення? Правдоподібно, рішальним мотивом тут було старання сконцентрувати всі можливі до розпорядимості сили проти Росії. Можливо, що Гітлер уважав, що Італійська кампанія в Лівії і німецький похід на Балканах обеззладнять Англію на Середземному морі, і він вважав не розпоряджувати своїх

сил в різних напрямках. Можливо теж, що спротивився цьому Мусоліні, який намагався уважати Середземне море за своє, а Іспанію - за свою сферу впливів.

IV.

Чому Німеччина заатакувала Росію літом 1941 року?

Ледве чи кінечним є подавати наслідки німецького походу на Схід.

Однак, для чого німці підняли цей похід? Згідно з принципами націонал-соціалізму, це було неминуче. Від початку свого існування гітлеризм визнавав більшовиків за свого найбільшого ворога, й першим рішенням Союзу Держав осі був антикомінтерський пакт з Японією в 1936 р. Російсько - німецький пакт неагресії був "подружжям з вирахування". Від початку Гітлер уважав Росію за найгіршого ворога, й що цілком ясно від початку, Росія також приготувалася до неминучої розправи. Коли Гітлер напав на Польщу зі заходу, Росія наступала зі сходу. Похід на Фінляндію, прилучення Балтійських країн, анексія Бессарабії, - усе це було частиною програми Росії для оборони проти нападу Німеччини.

Коли Росія скріплювала свої сили й дуже озброювалася, Гітлер слушно уважав, що чим скоріше він заатакує, тим більше будуть його вигляди на перемогу. По своїх перемогах і укріпленні своїх позицій на Заході й Півдні, він кинув всі свої сили на Схід. Це був найчасніший момент акції. Спочатку вона мала сподіваний успіх.

Багато з нас тепер звичайно забуває, як більшість військових знавців в той час передсказували скору німецьку перемогу, й як вони пояснювали надзвичайні німецькі успіхи, як сповнення їх пророкувань.

Вкінці Росія довела до погребання німецьких армій і надії Гітлера.

У.

Чому Японія заатакувала Перл Гарбур, а по заатакуванні не повела наступу на Гавайські острови?

Сьогодні є доказаний факт, що напад Японії на Перл Гарбур, який міг статися величавим триумфом, показався вкінці фатальною помилкою. Японці забули в цьому випадкові стару заповідь: "Як б'єш короля, то бий його на смерть". Вони вдарили на державу, що була найбільшою морською і військовою потугою у світі, але не потрапили її забити.

Ледве чи можна признати мудрим японським план, який викликав відразу вітку з Америкой Англією і Голландією. Коли б Японія обмежила свої початкові атаки тільки на британські й данські посілости, є дуже можливе, що приступлення до війни Америки було б наступило пізніше.

Однак до віни з Америкой мусило дійти. Якщо Японія стрімко до гегемонії на Далекому Сході й на Пацифіку, то вона могла вдарити відразу на Зеди-

Чому ж вони тоді так провинилися поважним браком розсудливості у плянуванні? Для чого не забезпечили вони себе в цьому місці, що сталося для них пізніше фатальним?

У Львові більшовики будуть пам'ятники своїм героям. Вже є пам'ятник Василя Ів. Смірнова, соцістського героя, який впав у бою під Золочевом, а ще мають будувати пам'ятники — Ленінові "бойцям", які визволили місто, та Іванові Франкові.

ЗМЕНШЕННЯ

Процес у Нюрнберзі.

Після 44-днів процесу у Нюрнберзі перед судом стали свідки, які широко розповідали, що діялось у концентраційних таборах. Першим свідком була французька жінка, яка просиділа три повні роки у таборах Равенсбріка і Ашвіца. З числа 230 жінок, які прибули до табору у Ашвіц 1942 по чотирьох тижнях залишилися живими лише 52 жінки.

Коли до табору приїжджали нові транспорти засланих жидів, їм пригортали таборова оркестра. Грецькі жиди по приході до табору одержали поштівки з надрукованим текстом для висилки їх до своїх рідних. На картках було написано, що їм живеться добре, і що вони просять, щоб родичі приїжджали до них. На одному будинку висів напис: "Жаля". Перед будинком всі мусіли роздягатися, діставали рушники і входили до середини, де містилась газова камера.

Відносини в таборі були страшні. На 12 000 осіб був призначений тільки один кран води.

Інший свідок - французький лікар, розповідає про життя і смерть у таборі в Бухенвальді. Він, між іншим, сказав, що старшини "вермахту" знали про все, що діялось по таборах, бо вони дуже часто їх відвідували.

Зі сторони суддів подано питання, чи увесь німецький народ знав про події по таборах. Французький лікар, свідок, сказав, що в'язні під час праці мали змогу зустрічатися з цивільним населенням. Населення бачило, як в'язні виглядали. Знали про все також і залізничники, які проводили транспорти.

У проведенні процесу зізнавали далі свідки.

Еспанець Франк Бойс, який працював в одному із німецьких таборів у фотографічній лабораторії, на запит обвинувача, чи пізнає когось із присутніх на судовій салі, який відвідав концентраційний табір, вказав на Спеера. При цьому, він зазначив, що в 1943 р. Спеер під час побуту в таборі був дуже задоволений з ексципуцій і "успіхів", проведених сторожами. Далше зізнав французький лікар, професор Валаховський.

У 1944 р. його заслали до табору у Бухенвальді. Там він був часто присутній при експериментах, які проводилися над в'язнями. В'язнів, які пережили ті "наукові" дослідження, було їх дуже мало, бивали застреленими бензолом у серце. Старшинські кандидати легуства та сестри Червоного Хреста часто відвідували табір у Бухенвальді. Вони мусіли знати про події у Бухенвальді, бо коли входили до табору, мусіли переходити через місце, де знаходилися графічні зображення і вислідні експериментів; Мало кому відомо є, що в'язні Бухенвальду створили "Тамтінний Міжнародний Комітет", який складався із політичних в'язнів. Вони навіть озброїлись і мали зробити повстання проти СС-ів, які охороняли табір.

В'язні, що працювали у фабриках озброєння, крали поодинокі зброєві частини, а пізніше складали їх у таборі. Повстання однак не відбулося, бо альянти у швидкому часі звільнили табір.

Наступного дня, говорив далі, французький обвинувач Дібос. Він прочитав докази про вбивства альянтських полонених і патріотів у зайнятих країнах.

У 1944 р. Гітлер видав наказ, в якому було сказано: "Приказую усім відділам, СС-ам і поліції на місці вбивати всіх терористів, а їхні родини висилати до праці." Цей наказ найкраще вказує на винищення праці.

Мимо прокламації генерала Айзенговера, членів французького повстанчого руху не уважали за регулярних воїнів, їх не судили, але мучили, тортурували, а опісля "ліквідували".

Організація ЗН.

На засіданні ЗН, у п'ятницю, обговорювалося далше справу Персії, Греції та Індонезії. Здавалось, що питання Персії пересунеться на дальший плян, а це тому, що зараз у Персії дійшло до зміни уряду. Однак новий перський президент міністрів заявив, що він не задумує відступити від перського внеску. Він має надію навести в короткому часі безпосередні переговори з СРСР. СРСР у зв'язку з цим, уповноважено перського представника у Лондоні до переговорів з Вишинським. Комітет для господарських і фінансових справ розглядав внесок Англії про збільшення бюджету УНРРА.

Комітет для соціальних, гуманних і культурних питань запропонував створити комісію для охорони прав людини.

Слідуючого дня на засіданні Ради Світової Безпеки розглядали персько-світське питання. Перський представник у своїй промові виступив проти Росії. Він заявив, що Росія не зіволіла на вступлення перських відділів до Азарбіджану, а тим самим не додержала і зломилла права народів. Пізніше забрав голос Вишинський, який заперечив закиди перського представника і заявив, що совіти є готові вести переговори безпосередньо з Персією.

Порушено питання збігів у Європі і постановлено опрацювати плян, щоб запобігти нужді тих людей. Югославський представник висказав свою думку у тій справі, кажучи, що це є непотрібне, бо всі біженці повернулися уже до своїх країн, а ті, які залишилися, це або воєнні злочинці, або фашистський елемент. З таким постановленням справи не погодилися Англія, Америка і Голландія. Голандський представник зазначив, що це питання є дуже важним і кінцевим є, щоб кожний міг сам зацікавлювати про свій поворот додому. У вівторок вечером на засіданні всіх членів Ради Світової Безпеки ухвалили вибрати головним секретарем ООН норвезького міністра закордонних справ Трігве Ліє.

Якщо Ліє стане секретарем ООН, тоді муситиме уступити зі становища міністра, бо праця секретаря ООН вимагає сталого побуту в Америці, де буде місце осідку ООН.

У вівторок на денному порядку стояло одинадцять конференцій.

І, лютого відбулись засідання повних зборів і Ради Світової Безпеки. Міністр Бевін обговорював питання Греції й Індонезії.

Французький міністр Бідольт повернувся до Лондону й перейняв провід над французькою делегацією.

Як повідомив грецький президент міністрів, новий грецький міністр закордонних справ відїхав до Лондону, де обійме провід над грецькою делегацією.

Це заперечує потсдамські постанови.

("Ю. Дж. 30. I. 46.) ООН визнала уряд генерала Франка за фашистський "заявила, що його міжнародні договори і угоди з іншими державами не будуть визнані, тоді, коли всі інші нечлени організації ЗН заслуговують собі на таке право.

Представник Панамі сказав перед правним комітетом, що ООН не буде признавати "нечесних" мирових постанов, які мають зв'язок з урядом генерала Франка.

"Це є проти прийнятих принципів у Потсдамі і Сан Франціско, - продовжував представник Панамі, - що нашим обов'язком є відмовитися від всяких зближень з генералом Франком на політичному, чи юридичному полі".

Цю пропозицію підтримала Україна, поробивши деякі поправки, і вони були одностайно прийняті.

Альянти відкривають японські воєнні таємниці.

("Ю. Дж. 30. I. 46.) Японія, ще недавно одна з найбільших світових таємничих країн, нині є "відкритою книжкою" для урядників альянтських окупаційних сил. Заходами Воєнного Розвідного Департаменту США знайдено більше, як 1 500 документів.

В подробицях проаналізовано японський воєнний потенціал, як також цілу економічну продукцію держави. Через декілька місяців уряд США буде мати більше відомостей про Японію, як інша держава. Коли альянтські війська висадяться у Японії, технічні розвідні відділи перевірили важні арсенали та інші амуніційні склади. Технічна розвідка складалася з розвідчих комісій, армій, летунства і морської флотії та з славних американських учених.

Військова розвідка служба подає слідуючі винятки із знайдених документів:

"Кружляюча торпеда" - ця "фантастична" зброя ділає виключно на підводній човни. Догадуються, що її скидали з літаків на поверхні моря, де зауважено підводне судно. Після удару з водою торпеда тонула глибоко, виконуючи окружні

бухи, і на відповідній глибині наступала експлозія. Японці винайшли прилад, за допомогою якого можна з літака побачити занурене підводне судно.

Російська делегація розпочинає переговори з Персією.

("С.а.С.-1.2.46.) Перський делегат ООН Гассан Таквізадег заявив "Кнайтед Прес", що він і совітський делегат Вишинський розпочнуть безпосередньо переговори. Таквізадег сказав, що він і Вишинський погодилися на це вчора, зараз після зібрання Ради Безпеки. Перський представник далі заявив, що на цих нарадах хотів би брати участь бувший прем'єр Персії Алі Сочелі. Прем'єр проголосив був війну Німеччині, прийняв Тегеранську декларацію і підписав потрібний пакт, що дозволяв британським і совітським військам увійти до Персії. Перський делегат сказав, що він після вчорашніх зборів Ради Безпеки говорив безпосередньо з Вишинським, що він є готовий розпочати переговори та що на це погодився Вишинський.

В міжчасі Таквізадег дістав відомість від нового перського прем'єра Квасам Салтанег про те, що він знову погоджується на діяння перської делегації на зборах Ради Безпеки. Далі прем'єр заперечує усі вістки про неодностійність між Тегераном і перською делегацією, і те, що Таквізадег заступатиме бувший прем'єр Алі Сочелі.

Нині ООН не займатиметься жодним питанням, щоб дати можливість секретаріатові покінчити свою роботу. Зате завтра, з закінченням першої сесії ООН, розпочнуться нові дискусії над розв'язкою грецької та данської проблем.

На загальних зборах обрано норвезького міністра закордонних справ першим генеральним секретарем ООН.

План використання атомової бомби в винаході золота.

("Н.Дж." 1.2.46.) Капітан Рікенбокер запропонував при допомозі атомових бомб продовжити на Антрактиді лід та дістати спід нього мідь і залізо, які, правдоподібно, там знаходяться.

Він говорив: "Ми повинні ужити в цій цілі велику кількість літаків та атомових бомб, які повинні б стати ключем для відкриття дверей, що закривають перед людством величезні багатства. Цю думку він заявив командуванню армії та прибережній морській сторожі. Потрібні виміри до того повинно зробити летунство та створені повітряні станції. Після цього вчені зібрани б всі спостереження та оцінили б вислід дій скинутих бомб. У зв'язку з тим Америка повинна б помагати п'ятсот тисяч квадратних миль площі на Антрактиді. Ця площа не є докладно досліджена, але там повинні знаходитися золото, залізо, мідь і навіть вугілля та олії."

Зстави повідомляють, що недавно створеному арктичному інституту у Америці запропоновано вивчати арктичні околиці. Праця над відкриттям багатств північних незаселених околиць розпочалась.

Справа Індонезії.

("С.е.С."-1.2.46.) Бувший англійський амбасадор у Москві, сер Архібалд Кларк Керр заявив на пресовій конференції, що, на підставі спостережень під час своєї поїздки до Індонезії, голландські східні Індії перейдуть під протекторат Зєдинених Націй. Таку дещизію ухвалив голландський уряд.

"Я, - заявив Кларк Керр, - хочу тільки поінформувати про політичні події у Індонезії. Моя місія має послужити для доброї розв'язки трудних обставин, що заіснували між голландським урядом і індонезькими націоналістами. Не є ціллю мого уря-

ду втручатися до установчих конституційних постанов, що є їх справою. Я однак радо можу служити поміччю у розв'язці цієї трудної проблеми."

Промовляв новий прем'єр Франції.

("Н.Дж." 30.1.46.) Новий прем'єр Франції М. Фелікс Гвен у своїй "плаксивій" промові закликав французів "до праці, продуктування і організування". Це була його перша промова на зборах після сформовання нового уряду по кризі, викликаній резигнацією генерала де Голля.

Новий прем'єр висказався за створення союзу трьох: Франції, Британії та Совітського Союзу. Далі він заявив, що уряд старатиметься всіма зусиллями забезпечити собі підтримку інших могутніх держав для недавної резолюції зборів, щоб зрівнати відносини з урядом Франка. "Скоро, - продовжував прем'єр, - будуть скликані збори в цілі націоналізації електрофікації, газу, банків, копалин і часткової націоналізації торговельної флоти та річкового транспорту."

Короткі вістки.

У місті Лімбурзі над Ляном проголошено наказ американського військового уряду. Згідно з наказом, всіх вояків в окупованих районах зобов'язує при утечі з табору, муситися віддавати окупаційним урядам. Тих по-

нених приділяватимуть до робітничих сотень за границями Німеччини, і їх з полону звільняти не будуть.

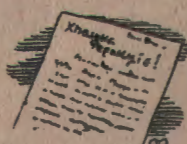
2. лютого 46. р. перед полуднем у Японії висадились перші англійські відділи. Мова тут іде про 45 тисяч вояків різних родів зброї, які мають зайняти околиці у величині 14 000 квадратних миль.

Грецькі урядові чинники заперечили російські звідомлення про терористичні акти в Греції.

По прийнятті нового державного ладу у Югославії, уряд Тіта уступив. Зараз уповноважили знову Тіта до створення нового уряду.

З редакції

Хваліть Редакцію!

В газеті "Життя в таборі" ч. 4. (17) надруковано допис п. деКо "Невдала імпреза". Чому імпреза, влаштована 22. січня, була невдалою? На це питання пан деКо так відповідає - тому, що вона, відзеркалювала вже вишумілий шаварничий патріотизм. Она була б вдалою тоді, коли б промовець, з уст котрого звітали високопатріотичні фрази, був одягнений у звичайний, військовий однострій. За ним виходить, що є дуже велике щастя, що цей шаварничий патріотизм був відзеркалений тільки в інсценізації, бо в інших точках, хочби і в хороших, він не мав місця, посілишки хор хор. Гумініловича співав у шаварах, але зовсім не-патріотичні пісні. Коли б це було, то, на думку деКо, імпреза була б, тричі невдалою. Це відразу наука для хору, що коли він в майбутньому співатиме патріотичні пісні, ради Бога, мусить одягнутися у військовий, чужий однострій, щоб уникнути шаварничого патріотизму.

На думку пана деКо, імпреза, яку влаштовується у зв'язку з святом 22. січня, має бути відзеркаленням нашого патріотизму. Мало того, наш патріотизм, як такий, приберас у відповідному часі певну форму і певну назву, яку йому надає цей саме період часу, отже, якщо дана імпреза є відзеркаленням патріотизму у "неможливій" формі, чи назві, то само - собою вона є невдалою.

Стверджуючи, що шаварничий патріотизм вже вишумів, автор допису радить іти з духом часу та прийняти нову форму патріотизму, назву якої сам автор не придумав.

Цікаво також згадати про факт, який стався по концерті хору хор. Гумініловича 27.1.46. р. Після закінчення концерту з сцени пролунали бруківні шляге-

ри, виголошені польським мовою. Чи гумор потребує вульгарності та чужої мови? Чи це не сором? Та чи притягає і так сильно чарує кожного з редакторів з "Життя в таборі" "фестин гуля", чи іншого рода бруківщина, щоб аж в захопленні бити "браво" та кричати: "це одно танго!" Що найважливіше, - виконавець також був у шаварах. Як це можна назвати після думки пана деКо?

Висновок такий: шаварщина є пережитком - зневаженим чужий однострій - ні. Чуже ще даліше електризує, манить. Навіть вульгарність імпонує і на неї не звертається жодної уваги, хоч виконується у шаварах. Чи влучно це і вірно? Кожен зуміє собі сам відповісти. В майбутньому, думаю, що думки про те і це, чи думки в накреслюванні напрямних, повинні перейти добру перевірку, або знайти кращик авторів.

Бодар Світоч.

Рим, Корсо д'Італія, 6.
30.12.1945.

Вельмиповажаний Пане Корунжій Редакції! Дуже дякую за побажання і особливо за надіслану "Батьківщину". Вона прегарна і змістом, і формою. Цікаво мені, в який спосіб Ви її друкуєте. Адже не можна припустити, щоб Ви там мали черенки, а тим часом часопис виглядає, ніби друкували "Зідкрийте мені цю Вашу таємницю".

Пересилаю і Вам на "кращі побажання на Новий Рік" і дай Боже, щоб він був кращим за попередній і для Вас, і для Батьківщини!

С. С. С. С. С.